

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

97

Όν/μο:.....

Β' Λυκείου

Ύλη: Διανύσματα

27-11-2016

ΘΕΜΑ Α

A1. Δώστε τον ορισμό των συντεταγμένων ενός διανύσματος $\vec{\alpha}$. (μον.5)

A2.α) Δώστε τον ορισμό του εσωτερικού γινομένου δύο διανυσμάτων $\vec{\alpha}$ και $\vec{\beta}$. (μον.3)

β) Αν $\vec{\alpha} = (x_1, y_1)$ και $\vec{\beta} = (x_2, y_2)$ πως εκφράζεται το $\vec{\alpha} \cdot \vec{\beta}$; (μον.2)

A3. Αν $A(x_1, y_1)$ και $B(x_2, y_2)$ να δείξετε ότι:

$\vec{AB} = (x_2 - x_1, y_2 - y_1)$. (μον.5)

A4. Να κυκλώσετε το Σ ή το Λ στις προτάσεις:

1. Αν $\lambda_{\vec{\alpha}} = \frac{2}{5}$ τότε $\vec{\alpha} = (5, 2)$ Σ Λ

2. Αν $A(-4, 7)$ και $B(2, -3)$ το μέσο M του AB είναι $M(-1, 2)$ Σ Λ

3. Αν $\vec{\alpha}$ και $\vec{\beta}$ μη μηδενικά διανύσματα τότε $\frac{\vec{\alpha}^2 \cdot \vec{\beta}}{|\vec{\alpha}|} = \vec{\alpha} \cdot \vec{\beta}$ Σ Λ

4. Για τα $\vec{\alpha}$ και $\vec{\beta}$ ισχύει $|\vec{\alpha} \cdot \vec{\beta}| = |\vec{\alpha}| \cdot |\vec{\beta}|$ Σ Λ

5. Αν $(\vec{\alpha} + \vec{\beta}) \perp (\vec{\alpha} - \vec{\beta}) \Leftrightarrow$ ABΓΔ ρόμβος, όπου $\vec{AB} = \vec{\alpha}$, $\vec{AD} = \vec{\beta}$ Σ Λ (μον.10)

ΘΕΜΑ Β

Δίνονται τα διανύσματα $\vec{\alpha} = (x+1, -3)$ και $\vec{\beta} = (1-x, 3x-2)$, $x \in \mathbb{R}$.

B1. Να δείξετε ότι τα $\vec{\alpha}, \vec{\beta}$ δεν είναι συγγραμμικά για κάθε $x \in \mathbb{R}$. (μον.7)

B2. Για $x = -4$, να βρείτε τη γωνία που σχηματίζει το $\vec{\alpha}$ με τον $x'x$. (μον.7)

B3. Για $x=2$, να γράψετε το διάνυσμα $\vec{u} = 3\vec{i} + 2\vec{j}$ ως γραμμικό συνδυασμό των $\vec{\alpha}$ και $\vec{\beta}$. (μον.6)

B4. Για $x=0$, βρείτε διάνυσμα $\vec{\gamma}$ αντίρροπο του $\vec{\beta}$ με μέτρο $\sqrt{10}$. (μον.6)

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Έστω τα σημεία $A(1,3)$, $B(5,1)$.

Αν $4 \cdot \vec{OG} = 2 \cdot \vec{OA} + \vec{AB}$ και M το μέσον του AB

α) να βρείτε τις συντεταγμένες των \vec{OG} και \vec{OM}

β) να αποδείξετε ότι τα σημεία O, G, M είναι συνευθειακά

γ) να βρείτε το λ , όταν $\vec{OG} = \lambda \cdot \vec{GM}$

(μον.9)

Γ2. Δίνονται τα σημεία $A(3, -1)$, $B(k-1, 2k-1)$ και $\Gamma(k, k+1)$.

Να δείξετε ότι, για κάθε $k \in \mathbb{R}$, τα σημεία A, B, Γ αποτελούν κορυφές τριγώνου.

(μον.4)

Γ3. Δίνεται ισόπλευρο τρίγωνο $AB\Gamma$ με πλευρά $a=2$. Αν Δ είναι ύψος του τριγώνου, να υπολογίσετε τα εσωτερικά γινόμενα:

α) $\vec{AB} \cdot \vec{AG}$ β) $\vec{AB} \cdot \vec{BG}$ γ) $\vec{A\Delta} \cdot \vec{AG}$ δ) $\vec{AG} \cdot \vec{\Delta A}$

(μον.12)

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Να βρεθούν οι γωνίες τριγώνου $AB\Gamma$, αν ισχύει

$(\vec{AB} \cdot \vec{AG}) \cdot \vec{A\Delta} = (\vec{A\Delta} \cdot \vec{BG}) \cdot \vec{AB}$ όπου $\vec{A\Delta}$ διάμεσος.

(μον.8)

Δ2. Σ' ένα παραλληλόγραμμο $AB\Gamma\Delta$ έχουμε $\vec{AB} = (1, 2)$,

$\vec{B\Gamma} = (-1, 3)$. Βρείτε τις γωνίες του παραλληλογράμμου και τα μήκη των διαγωνίων.

(μον.9)

Δ3. Δείξτε (διανυσματικά) ότι οι διαγώνιες ρόμβου τέμνονται κάθετα.

(μον.8)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Απαντήσεις (ενδεικτικές)

ΘΕΜΑ Α

A1, A2, A3 Θεωρία

A3. 1Λ, 2Σ, 3Λ, 4Λ, 5Σ

ΘΕΜΑ Β

B1.Ε ίναι:

$$\det(\vec{\alpha}, \vec{\beta}) = \begin{vmatrix} x+1 & -3 \\ 1-x & 3x-2 \end{vmatrix} = (x+1)(3x-2) + 3(1-x) = 3x^2 - 2x + 1 \neq 0$$

γιατί έχει $\Delta = -8 < 0$. Άρα τα $\vec{\alpha}$ και $\vec{\beta}$ δεν είναι συγγραμμικά.

B2. Για $x = -4$ είναι $\vec{\alpha} = (-3, -3)$ με $\lambda_{\vec{\alpha}} = \frac{-3}{-3} = 1$ και η διανυσματική του

ακτίνα είναι στο 3^ο τεταρτημόριο, άρα $\omega_{\vec{\alpha}} = \pi + \frac{\pi}{4} = \frac{5\pi}{4}$.

B3. Για $x = 2$ είναι $\vec{\alpha} = (3, -3)$, $\vec{\beta} = (-1, 4)$.

Εστω κ, λ πραγματικοί αριθμοί ώστε

$$\vec{u} = \kappa \cdot \vec{\alpha} + \lambda \cdot \vec{\beta} \text{ οπότε } (3, 2) = \kappa \cdot (3, -3) + \lambda \cdot (-1, 4) \Leftrightarrow$$

$$(3, 2) = (3\kappa - \lambda, -3\kappa + 4\lambda) \Leftrightarrow$$

$$\begin{array}{l} 3\kappa - \lambda = 3 \\ -3\kappa + 4\lambda = 2 \end{array} \begin{array}{l} (+) \\ \Leftrightarrow \end{array} \begin{array}{l} 3\lambda = 5 \\ 3\kappa - \lambda = 3 \end{array} \Rightarrow \begin{array}{l} \lambda = \frac{5}{3} \\ 3\kappa - \frac{5}{3} = 3 \end{array} \Rightarrow \begin{array}{l} \lambda = \frac{5}{3} \\ \kappa = \frac{14}{9} \end{array} \text{ Άρα } \vec{u} = \frac{14}{9}\vec{\alpha} + \frac{5}{3}\vec{\beta}.$$

B4. Για $x = 0$ είναι $\vec{\beta} = (1, -2)$ με $|\vec{\beta}| = \sqrt{1^2 + (-2)^2} = \sqrt{5}$

Αφού $\vec{\gamma} \uparrow \downarrow \vec{\beta}$ θα υπάρχει $\lambda < 0$ ώστε $\vec{\gamma} = \lambda \cdot \vec{\beta}$.

Αφού $|\vec{\gamma}| = \sqrt{10} \Leftrightarrow |\lambda \vec{\beta}| = \sqrt{10} \Leftrightarrow |\lambda| \sqrt{5} = \sqrt{10} \Leftrightarrow |\lambda| = \sqrt{2}$ και επειδή

$\lambda < 0$ είναι $\lambda = -\sqrt{2}$. Άρα $\vec{\gamma} = -\sqrt{2} \cdot \vec{\beta} \Rightarrow \vec{\gamma} = (-\sqrt{2}, 2\sqrt{2})$.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.α) Το μέσο Μ του ΑΒ είναι το $M\left(\frac{1+5}{2}, \frac{3+1}{2}\right)$ δηλ. $M(3,2)$.

Επίσης $\overrightarrow{AB} = (5-1, 1-3)$ δηλ. $\overrightarrow{AB} = (4, -2)$.

• Απ' την ισότητα $4 \cdot \overrightarrow{OG} = 2 \cdot \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{AB}$ έχουμε:

$$4(x, y) = 2 \cdot (1, 3) + (4, -2) \Leftrightarrow (4x, 4y) = (6, 4) \Leftrightarrow$$

$$4x = 6 \text{ και } 4y = 4 \Leftrightarrow x = \frac{3}{2} \text{ και } y = 1. \text{ Άρα } \overrightarrow{OG} = \left(\frac{3}{2}, 1\right).$$

• Είναι $\overrightarrow{OM} = (3, 2)$.

β) Είναι $\overrightarrow{OM} = 2\overrightarrow{OG} \Rightarrow \overrightarrow{OM} \parallel \overrightarrow{OG} \xrightarrow{\text{κοινό άκρο το O}} \text{O, Γ, Μ συνευθειακά.}$

$$\gamma) \text{Αφού } \overrightarrow{OG} = \lambda \overrightarrow{GM} \Rightarrow \left(\frac{3}{2}, 1\right) = \lambda \left(3 - \frac{3}{2}, 2 - 1\right) \Rightarrow \left(\frac{3}{2}, 1\right) = \lambda \left(\frac{3}{2}, 1\right)$$

άρα $\lambda = 1$.

Γ2. Είναι $\overrightarrow{AK} = (\kappa - 4, 2\kappa)$, $\overrightarrow{AG} = (\kappa - 3, \kappa + 2)$ οπότε:

$$\det(\overrightarrow{AB}, \overrightarrow{AG}) = \begin{vmatrix} \kappa - 4 & 2\kappa \\ \kappa - 3 & \kappa + 2 \end{vmatrix} = ((\kappa - 4) \cdot (\kappa + 2) - 2\kappa \cdot (\kappa - 3)) =$$

$$= \kappa^2 + 2\kappa - 4\kappa - 8 - 2\kappa^2 + 6\kappa = -\kappa^2 + 4\kappa - 8 \neq 0 \text{ γιατί έχει } \Delta = -16 < 0.$$

Άρα τα \overrightarrow{AB} και \overrightarrow{AG} δεν είναι συγγραμμικά οπότε τα Α, Β, Γ δεν είναι συνευθειακά. Άρα είναι κορυφές τριγώνου.

Γ3. Στο τρίγωνο $\triangle A\Delta\Gamma \Rightarrow A\Delta^2 = A\Gamma^2 - \Delta\Gamma^2 = 2^2 - 1^2 = 3 \Rightarrow A\Delta = \sqrt{3}$.

$$\alpha) \overrightarrow{AB} \cdot \overrightarrow{AG} = |\overrightarrow{AB}| \cdot |\overrightarrow{AG}| \cdot \cos \hat{BAG} =$$

$$= 2 \cdot 2 \cdot \cos 60^\circ = 2 \cdot 2 \cdot \frac{1}{2} = 2 \text{ δηλ. } \overrightarrow{AB} \cdot \overrightarrow{AG} = 2.$$

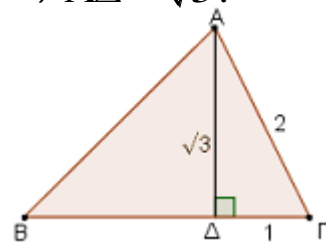
$$\beta) \overrightarrow{AB} \cdot \overrightarrow{BG} = -\overrightarrow{BA} \cdot \overrightarrow{AG} = -2 \cdot 2 \cdot \cos \hat{BAG} =$$

$$= -2 \cdot 2 \cdot \cos 60^\circ = -2 \cdot 2 \cdot \frac{1}{2} = -2 \text{ δηλ. } \overrightarrow{AB} \cdot \overrightarrow{BG} = -2.$$

$$\gamma) \overrightarrow{AA} \cdot \overrightarrow{AG} = |\overrightarrow{AA}| \cdot |\overrightarrow{AG}| \cdot \cos \hat{AAG} = \sqrt{3} \cdot 2 \cdot \cos 30^\circ = \sqrt{3} \cdot 2 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 3$$

$$\text{δηλ. } \overrightarrow{AA} \cdot \overrightarrow{AG} = 3.$$

$$\delta) \overrightarrow{AG} \cdot \overrightarrow{AA} = -\overrightarrow{AA} \cdot \overrightarrow{AG} \stackrel{(\gamma)}{=} -3.$$

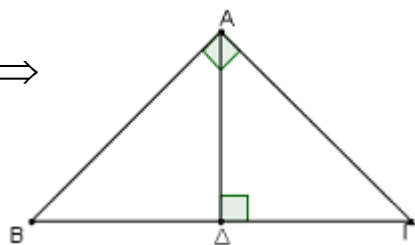

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Έχουμε: $(\vec{AB} \cdot \vec{A\Gamma}) \cdot \vec{A\Delta} = (\vec{A\Delta} \cdot \vec{B\Gamma}) \cdot \vec{AB}$ και επειδή τα $\vec{A\Delta}$ και \vec{AB} δεν είναι συγγραμμικά θα είναι:

$$\left. \begin{aligned} \vec{AB} \cdot \vec{A\Gamma} = 0 \\ \vec{A\Delta} \cdot \vec{A\Gamma} = 0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \left. \begin{aligned} \vec{AB} \perp \vec{A\Gamma} \\ \vec{A\Delta} \perp \vec{A\Gamma} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \begin{aligned} \hat{A} = 90^\circ \\ \text{B}\hat{\Delta}\text{A}\hat{\Gamma} \text{ ισοσκελές} \end{aligned}$$

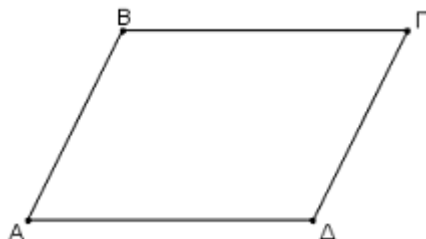
$$\Rightarrow \begin{aligned} \hat{A} = 90^\circ \\ \text{A}\Delta \text{ ύψος και διάμεσος} \end{aligned} \Rightarrow \begin{aligned} \hat{A} = 90^\circ \\ \hat{B} = \hat{\Gamma} = 45^\circ \end{aligned}$$

Δ2. • Είναι: $\text{συν}(\vec{BA}, \vec{B\Gamma}) = \text{συν}B = \frac{\vec{BA} \cdot \vec{B\Gamma}}{|\vec{BA}| \cdot |\vec{B\Gamma}|} =$

$$-\frac{1 \cdot (-1) + 2 \cdot 3}{\sqrt{1^2 + 2^2} \cdot \sqrt{(-1)^2 + 3^2}} = -\frac{\sqrt{2}}{2} \text{ άρα}$$

$$\hat{B} = \hat{\Delta} = 135^\circ \text{ και } \hat{A} = \hat{\Gamma} = 45^\circ.$$

• Είναι: $\vec{A\Gamma} = \vec{AB} + \vec{B\Gamma} = (1, 2) + (-1, 3) = (0, 5)$ και άρα $|\vec{A\Gamma}| = 5$.

• Επίσης $\vec{B\Delta} = \vec{B\Gamma} + \vec{\Gamma\Delta} = \vec{B\Gamma} + \vec{BA} = (-1, 3) + (-1, -2) = (-2, 1)$ και $|\vec{B\Delta}| = \sqrt{(-2)^2 + 1^2} \Rightarrow |\vec{B\Delta}| = \sqrt{5}$.

Δ3. Έχουμε:

$$\vec{A\Gamma} \cdot \vec{B\Delta} = (\vec{A\Delta} + \vec{AB}) \cdot (\vec{A\Delta} - \vec{AB}) =$$

$$\vec{A\Delta}^2 - \vec{AB}^2 = |\vec{A\Delta}|^2 - |\vec{AB}|^2 = 0.$$

Άρα $\vec{A\Gamma} \perp \vec{B\Delta}$.

